

Op 16 april 2025 zijn bij de raadsgriffie vragen binnen gekomen van de heer Harold Busschers van de fractie PVV gericht aan de voorzitter van de Raad op grond van ex artikel 35 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad. Het college van Burgemeester en Wethouders beantwoordt de vragen als volgt.

Betreffende beantwoording schriftelijke vragen van de heer Harold Busschers (PVV) inzake mogelijke fraude met SKJ kwaliteits documenten.

1. Is het college bekend met deze frauduleuze uitbuiting. Zo ja, heeft het college al stappen ondernomen of er zorg professionals in onze stad zijn die mogelijk betrokken zijn bij de frauduleuze praktijken binnen de jeugdzorg? Zo nee, is het college bereid om stappen te ondernemen om te dit te controleren?

Het college is bekend met deze werkwijze. Wij hebben geen indicatie dat dit ook aan de orde is in Enschede. Naar aanleiding van de berichtgeving is contractmanagement en toezicht scherp op deze signalen. Om goede samenwerking en gegevensdeling rondom toezicht, handhaving en opsporing erg belangrijk is, is per 1 januari 2025 de Wet bevordering samenwerking en rechtmatige zorg (Wbsrz) in werking getreden. Met deze wet is het mogelijk gemaakt om gegevens met betrekking tot de aanleiding van een vermoeden van zorgfraude van de betrokken instanties¹⁴ te verstrekken aan het Informatieknooppunt zorgfraude (IKZ).

2. Wat zijn de gevolgen van deze mogelijke fraude voor jongeren in Enschede die afhankelijk zijn van jeugdzorg? Hoe kunnen of worden zij beschermd tegen ongeschikte zorgverleners met valse papieren?

Als er sprake is van een zorgaanbieder die zorg uitvoert zonder de geldende diploma- en kwalificatie-eisen dan zijn er twee mogelijkheden. Als het gaat om een zorgaanbieder die gecontracteerd is door de gemeente dan wordt er vanuit contractmanagement en toezicht handhavend opgetreden. Afhankelijk van de overeenkomst zijn er dan verschillende mogelijkheden. Als er sprake is van een inwoner die de zorg zelf inkoopt met een Persoonsgebonden budget (PGB), dan is de PGB budgethouder zelf verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit. Als er dan een melding komt dan wordt deze onderzocht door de afdeling toezicht van de gemeente en kunnen er maatregelen worden getroffen.

3. Hoe zorgt de gemeente ervoor dat het toezicht op jeugdzorg professionals in Enschede onafhankelijk en effectief is? Worden er regelmatig controles uitgevoerd op medewerkers van lokale instellingen?

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de toezicht op rechtmatigheid en de contractafspraken in de jeugdzorg (toezicht op de kwaliteit is voorbehouden aan de Inspectie gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). Binnen die kaders hebben we onafhankelijke toezichthouders aangewezen. Deze onafhankelijkheid is opgenomen in het aanwijzingsbesluit. De toezichthouders houden proactief en reactief toezicht op alle zorgaanbieders, dus ook de jeugdhulpaanbieders, waarbij ook diploma's van medewerkers gecheckt worden. Dit doen wij aan de hand van het KIT model. KIT staat voor Kwaliteit en Integriteitsinstrument Twente. Dit instrument helpt Twentse gemeenten om kwalitatieve en integere zorg in te kopen en te waarborgen. Het beoordelingsinstrument is ontwikkeld door OZJT/Samen¹⁴ in samenwerking met Platform Integrale Veiligheidszorg, Sociale Recherche Twente en Handhaving en Toezicht van de Twentse gemeenten.

Door strenge controles vooraf op kwaliteit en integriteit krijgen toezichthouders en contractmanagers meer ruimte om zich tijdens de uitvoering te richten op het verbeteren van de zorg voor inwoners.

KIT wordt toegepast bij de inkoop van Jeugdhulp en Wmo. Dit geldt voor zowel individuele aanbieders, alle combinanten binnen een samenwerkingsverband, ieder lid van een coöperatie én voor onderaannemers. Met KIT beoordelen we zorgaanbieders op integriteit, kwaliteit en risico's. Door uitgebreid aan de voorkant te controleren op kwaliteit en integriteit is de kans op het contracteren van malafide zorgaanbieders kleiner. Dit doen we door:

- Het toetsen van uitsluitingsgronden, waaronder een Bibob-screening. Bij een "hit" volgt eventueel een uitgebreide toets.
- Het stellen van eisen aan geschiktheid en uitvoering.
- Het uitvoeren van een risicoanalyse.

De risicoanalyse is geen uitsluitingsgrond of geschiktheidseis, maar helpt toezichthouders tijdens de contractperiode om beter onderzoek te doen naar zorgaanbieders. Zo verkleinen we de kans dat malafide aanbieders worden gecontracteerd en zorgen we voor betere zorg.

Over de werkwijzen binnen het toezicht en handhaving hebben wij u al meermaals geïnformeerd. Ook ontvangt u jaarlijks, laatstelijk in april van dit jaar, een rapportage over de inzet hiervan. In de betreffende [raadsbrief](#) is verwezen naar het beleidskader Toezicht en Handhaving. In dat kader leest u meer over de wijze waarop wordt opgetreden.

Er is een meldpunt binnen de gemeente waar melding gemaakt kan worden van de misbruik van zorggelden, <https://www.enschede.nl/meldpunt-misbruik-zorggeld>. Ook is Enschede aangesloten bij de campagne van Meld Misdaad Anoniem in het kader van zorgfraude.

4. Hoe informeert de gemeente ouders in Enschede over mogelijke risico's met betrekking tot ongeschikte zorgverleners? Wat wordt gedaan om transparantie te waarborgen?

Zie het antwoord op vraag 3. In aanvulling daarop geldt voor PGB het volgende: op het moment dat de benodigde ondersteuning in PGB vorm wordt aangevraagd moet de gemeente controleren of de budgethouder PGB vaardig is. Dit houdt in dat wij controleren of de budgethouder in staat is om zelf de passende ondersteuning te organiseren. Om een bepaald tarief uit te kunnen betalen moeten er diploma's worden bijgevoegd aan de zorgovereenkomst. Zonder deze bewijsstukken wordt een zorgovereenkomst niet goed gekeurd en kan er niet gedeclareerd worden.

5. Werkt de gemeente Enschede samen met de Stichting Kwaliteitsregister Jeugdzorg (SKJ) om ervoor te zorgen dat alle zorg-professionals die in onze stad in de jeugdzorg werken, daadwerkelijk gekwalificeerd zijn?

De wijkteammedewerkers zijn SKJ geregistreerd. Iedereen die met jeugd werkt is OF SKJ geregistreerd OF werkt onder toezicht van een SKJ geregistreerde professional. Bij gecontracteerde zorg is het een verplichting van de zorgaanbieder om kwalitatief goede zorg te leveren. Om dit te kunnen waarborgen eisen wij van zorgaanbieders dat zij zich houden aan de geldende diploma- en kwalificatie-eisen. Wij zien daar ook op toe.

6. Welke specifieke maatregelen worden er genomen door de gemeente om te voorkomen dat kwetsbare jongeren in Enschede het slachtoffer worden van criminele activiteiten door malafide zorgverleners zonder de vereiste papieren?

Zie het antwoord bij vraag 3.

7. Wat doet de gemeente om jongeren die mogelijk al slachtoffer zijn geworden van deze frauduleuze praktijken te ondersteunen en te helpen bij hun herstel?

Wij hebben geen signalen of meldingen ontvangen dat dit ook aan de orde is geweest in Enschede. indien er signalen binnen komen zullen wij deze adequaat oppakken en beoordelen wat er in elke situatie noodzakelijk is.

8. Is de gemeente bereid om haar beleid en procedures rondom jeugdzorg opnieuw te evalueren en aan te passen, gezien deze ernstige tekortkomingen?

De gemeente heeft op dit moment geen aanwijzingen dat er tekortkomingen in haar eigen beleid en procedures zijn die deze fraude mogelijk maken. De gemeente is tevreden over de stappen die de minister van OCW en de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ) hebben genomen om dit soort fraude te voorkomen. De minister van OCW heeft in november vorig jaar onderwijsinstellingen verzocht om terughoudend te zijn met het verzilveren van EVC's voor (delen van) specifieke mbo-zorgdiploma's. Instellingen hebben inmiddels op grote schaal gehoor gegeven aan deze oproep en vrijwel alle instellingen zijn gestopt met het gebruik van deze EVC's om vrijstellingen te verlenen voor de in de brief genoemde zorgopleidingen. De SKJ heeft op 8 november 2024, na overleg met het ministerie van VWS, besloten om tijdelijk alle aanvragen om een EVC-certificaat om te zetten in een vakbekwaamheidsbewijs binnen het Jeugddomein op te schorten

9. Wat gaat de gemeente doen om het vertrouwen van ouders en inwoners van Enschede in de lokale jeugdzorg weer op te bouwen na deze onthullingen over fraude en ongeschiktheid binnen het systeem?

Wij hebben geen signalen of meldingen ontvangen dat dit ook aan de orde is geweest in Enschede. indien er signalen binnen komen zullen wij deze adequaat oppakken en beoordelen wat er in elke situatie noodzakelijk is.

Enschede, 13 mei 2025

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit

R.W. Bleker